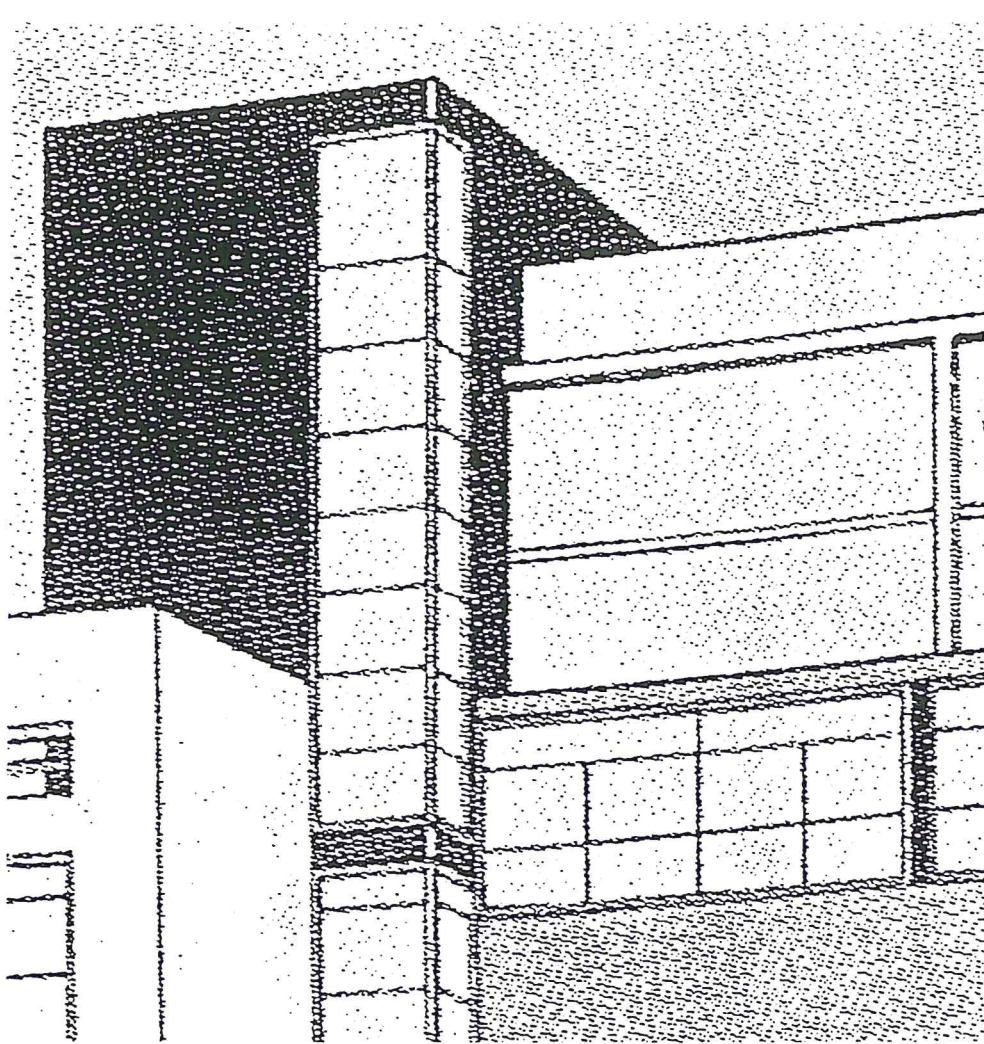

Huibr

archipel

HET STILLE MODERNISME

ARCHIPEL CYCLUS

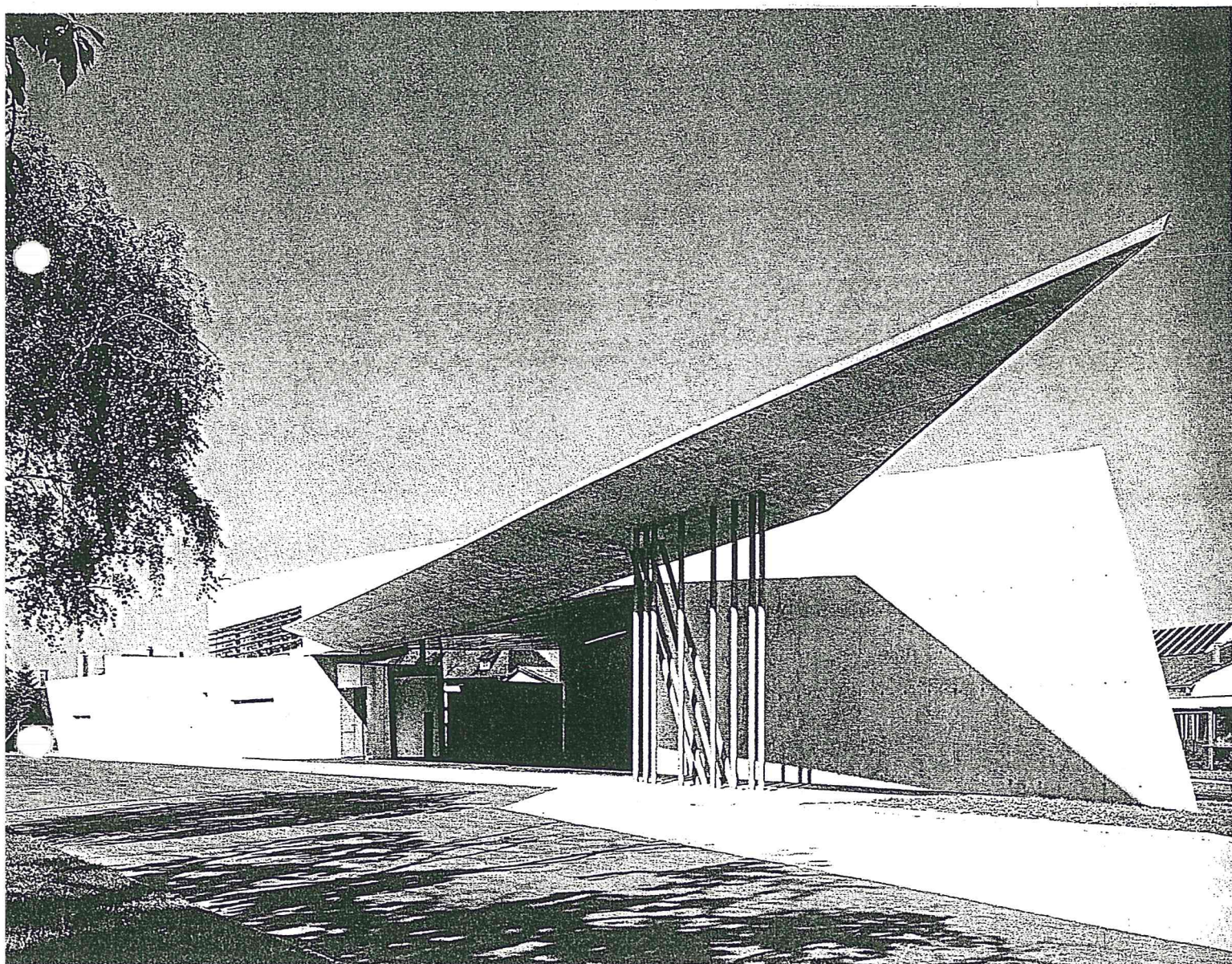

woensdag 11 MEI TOT zondag 15 MEI 1994

In dit ARCHIPEL-bulletin vindt u verderop de gegevens voor de ARCHIPEL-reis naar **BASEL en omgeving van 11 tot 15 mei.**

Er zijn slechts 51 plaatsen beschikbaar. Het is dus van belang **VANDAAG** nog te boeken met het bijgevoegd inschrijvingsformulier. Faxen naar 059/70.81.98. Tot nog toe kon voor de reis nog niet gereserveerd worden, maar nu is het een kwestie van direct te reageren om erbij te zijn !

BRANDWEERKAZERNE . ZAHA HADID

vrijdag 25 MAART 1994

De vierde aflevering van de ARCHIPEL-cyclus **HET STILLE MODERNISME** is een avond in delen.

17u.45 : een architectuurwandeling in Kristus-Koning

19u.30 sandwichmaaltijd in 't Leerhuys

20u.30 **Huib Hoste ... en Henry van de Velde**
Moderniteit en traditie in het interbellum
voordracht door Luc Verpoest
't Leerhuys . Groeninge 35, Brugge.

vrijdag 25 maart

HET STILLE MODERNISME IN BRUGGE

architektuurwandeling in Kristus-Koning - 17u.45 tot 19u.00

afspraak : 17u.45 . Graaf Visart park

nadien : sandwich om 19u.30 in 't Leerhuys, Groeninge 35,
Brugge

reservatie gewenst - per fax naar 059/70.81.98

Brugge staat niet direkt bekend als stad met een waardevolle interbellum-architectuur ... Ten onrechte. De wijk Kristus-Koning omvat een merkwaardige verzameling interessante bijdragen aan het 'Stille Modernisme'.

De geleide wandeling vertrekt om 18u00 aan de woning van Huib Hoste en geeft een duidelijk beeld van de kenmerken van deze architectuur tussen moderniteit en traditie.

De wandeling duurt een uur en wordt begeleid door Patrick Amou.

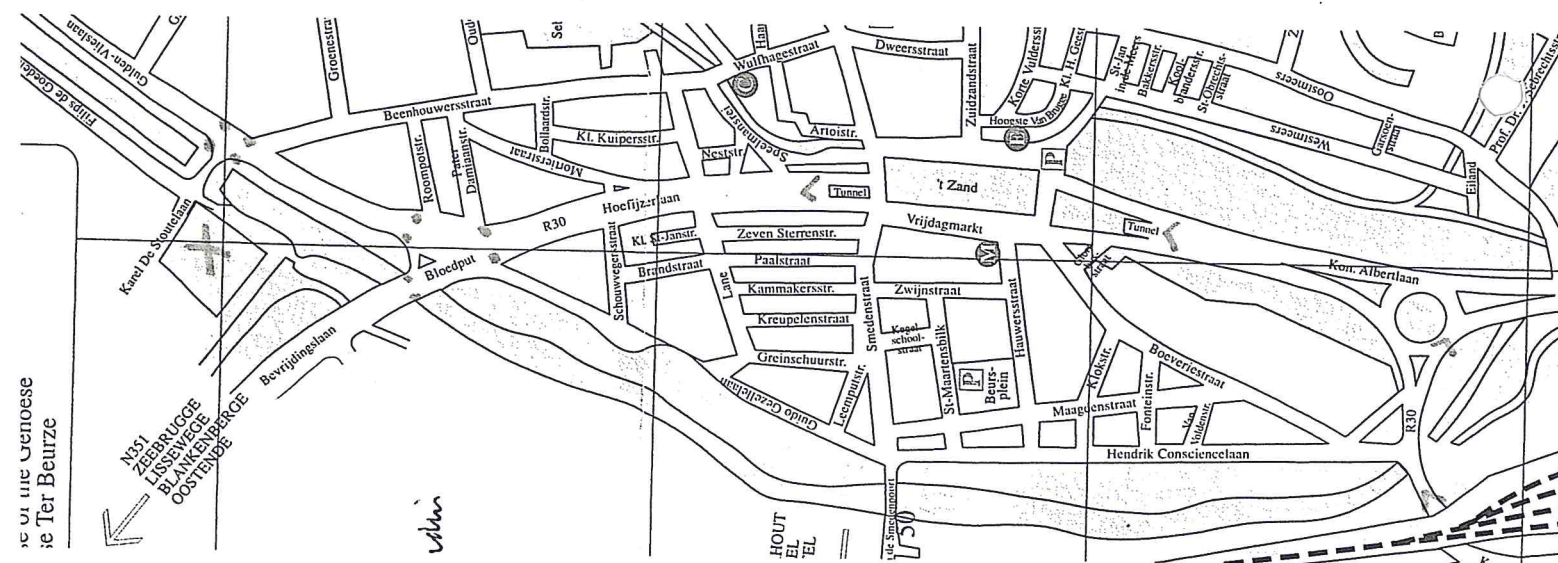
Na de (stille ?) wandeling, spreken we met de deelnemers af om 19u.30 voor een sandwichmaaltijd in 't Leerhuys (ter plaatse te vereffenen).

Om enig idee te hebben van het aantal deelnemers, vragen wij u vooraf per fax te reserveren - nr. 059/70.81.98.

Het Graaf Visart Park is als volgt te bereiken. U rijdt onder de tunnel onder het Zand, .

Aan de eerstvolgende lichten naar rechts afslaan en de ringlaan volgen. Aan de volgende lichten slaat u links af en vindt u het Graaf Visart park, recht vóór u.

is fout plan!

vrijdag 25 maart
't Leerhuys Groeninge 35 Brugge om 20u.30

HENRY VAN DE VELDE de late werken

HUIB HOSTE moderniteit en traditie in het interbellum

voordracht door LUC VERPOEST

De voordracht van Steven Jacobs gaf een zeer gestoffeerd overzicht van de ideeën en het werk van Henry Van de Velde tijdens diens tweede Belgische periode tot en met het ontwerp van de Gentse boekentoren.

Het was een voordracht met een 'open einde'.

Luc Verpoest haakt hier verder op in en bespreekt in een eerste deel van zijn voordracht drie late werken van Van de Velde : de Belgische paviljoenen in de wereldtentoonstellingen te Parijs (1937) en New York (1939) en de Technische School te Leuven (1936-1942). (zie illustraties vorig bulletin).

Dit 'stil modernistische' werk van Van de Velde sprak Huib Hoste sterk aan.

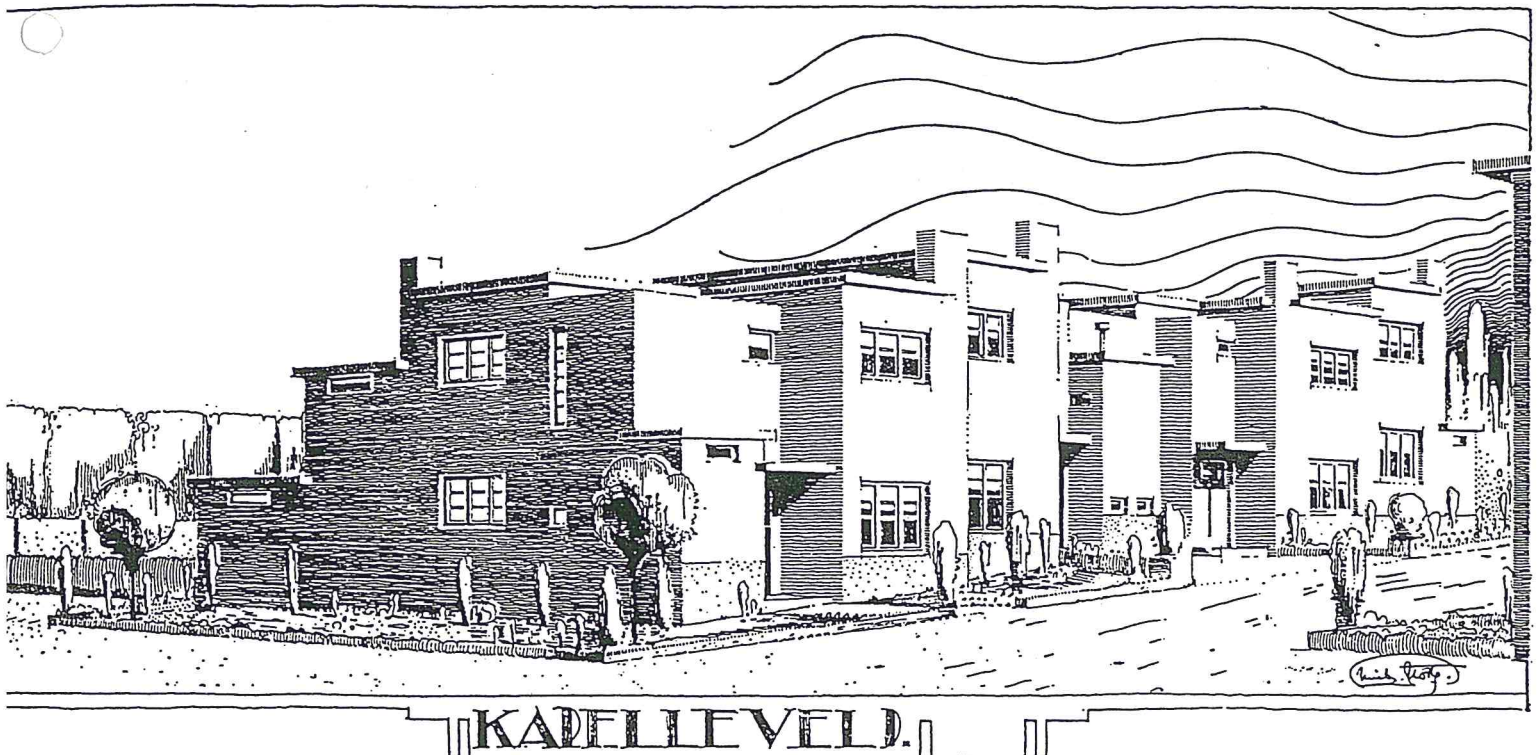
In 1930 kwam het overigens tot een samenwerking van beider tijdschriften.

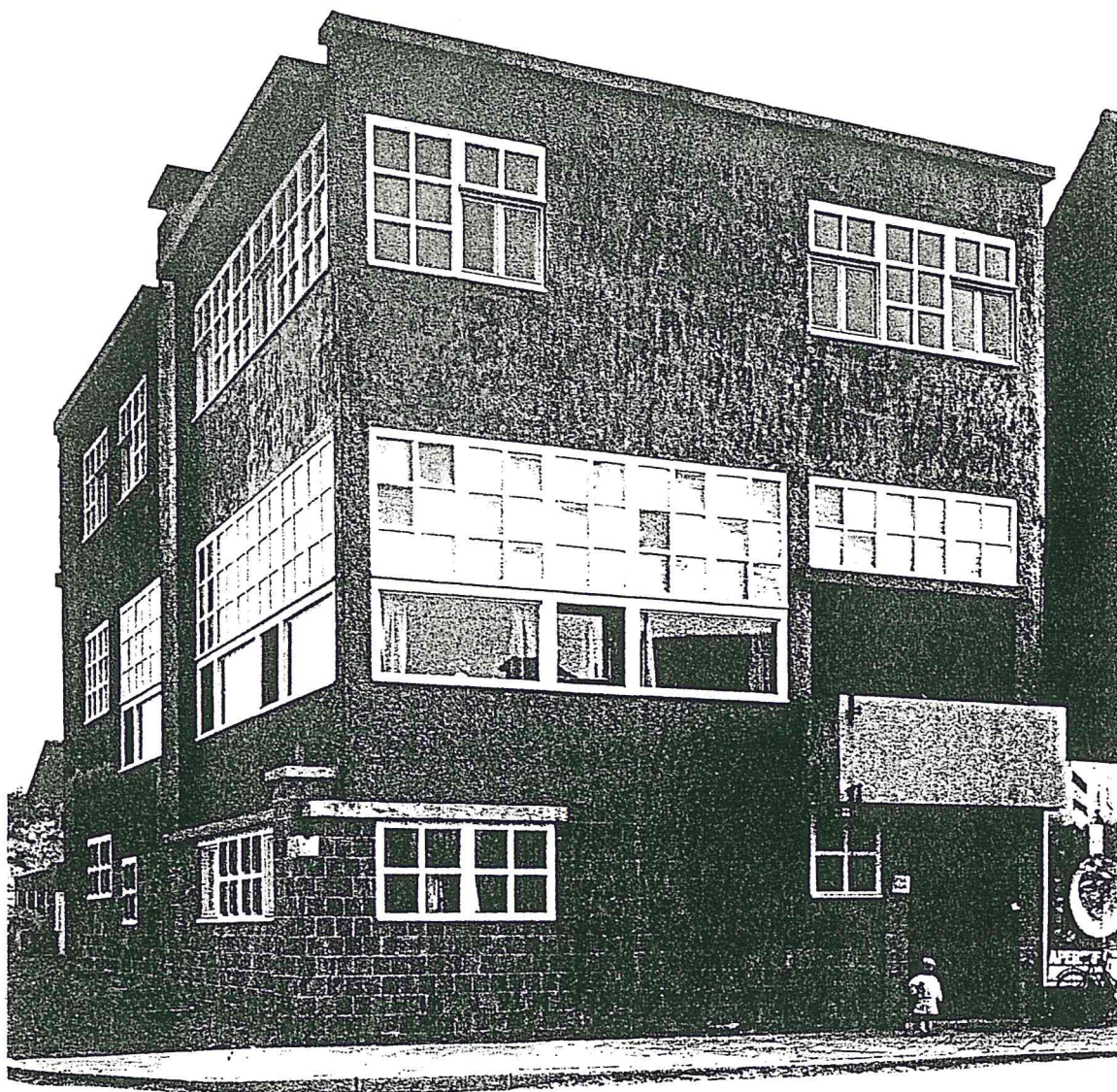
In het tweede deel van de voordracht heeft Luc Verpoest het over de carrière van Huib Hoste : architect tussen moderniteit en traditie.

Luc Verpoest sluit hiermee voorlopig de voordrachten-reeks af die hij op 17 december had ingeleid. De cyclus (die op een brede belangstelling kon rekenen) krijgt een vervolg met een architectuurwandeling in Brasschaat op 28 mei (inschrijven kan nog niet, hiervoor volgt een bulletin begin mei).

In het volgende werkjaar gaat de cyclus nog verder met figuren als Victor Bourgeois, het 'stille modernisme' te Brussel enz...

ARCHIPEL wil alvast de voordrachtgevers en de begeleiders op de wandelingen hierbij danken voor hun medewerking aan een cyclus die bijdraagt tot een structureel inzicht in een belangrijke periode van de Belgische architectuurgeschiedenis.

De woning Dr. De Beir
1924

HUIB HOSTE, ... EN HENRY VAN DE VELDE

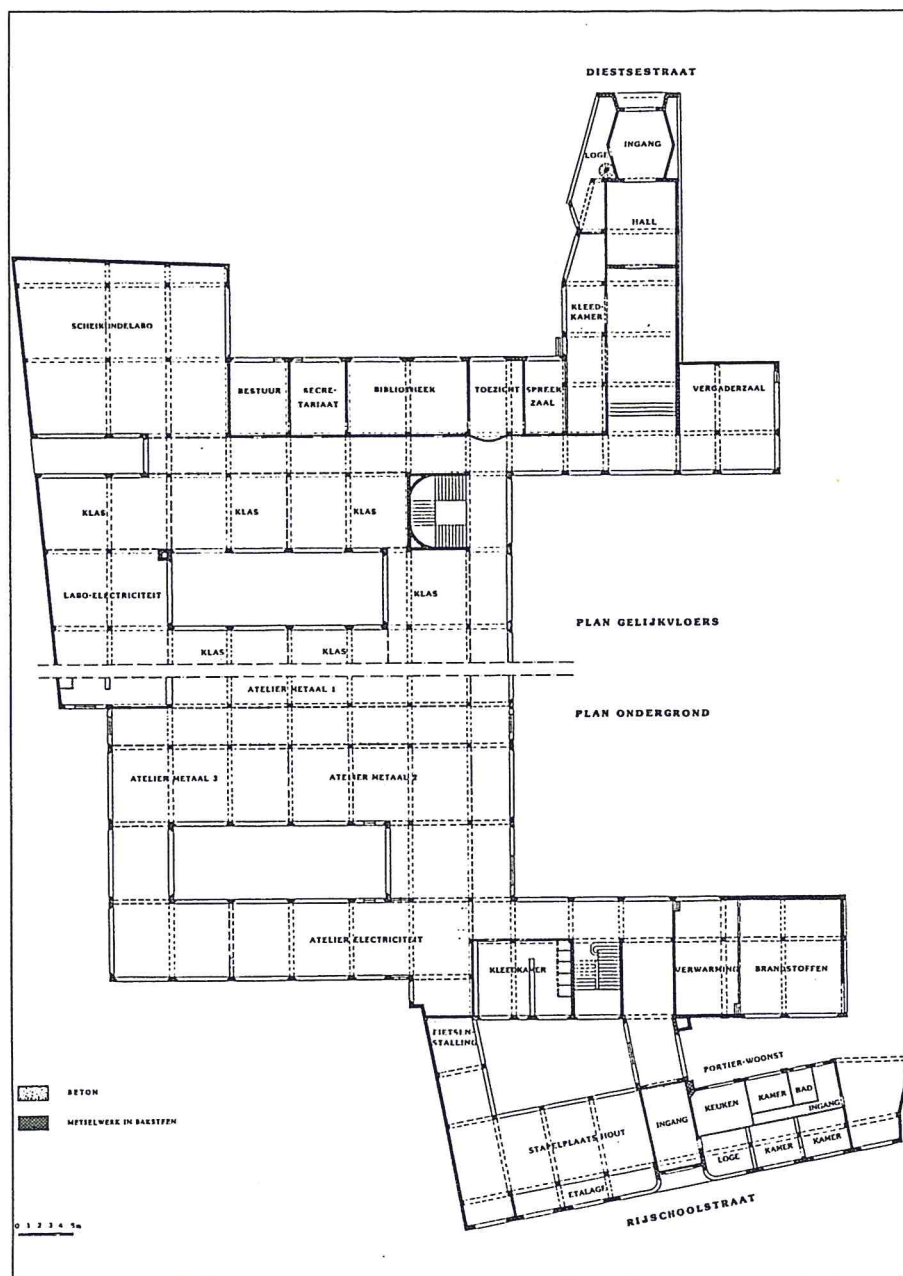
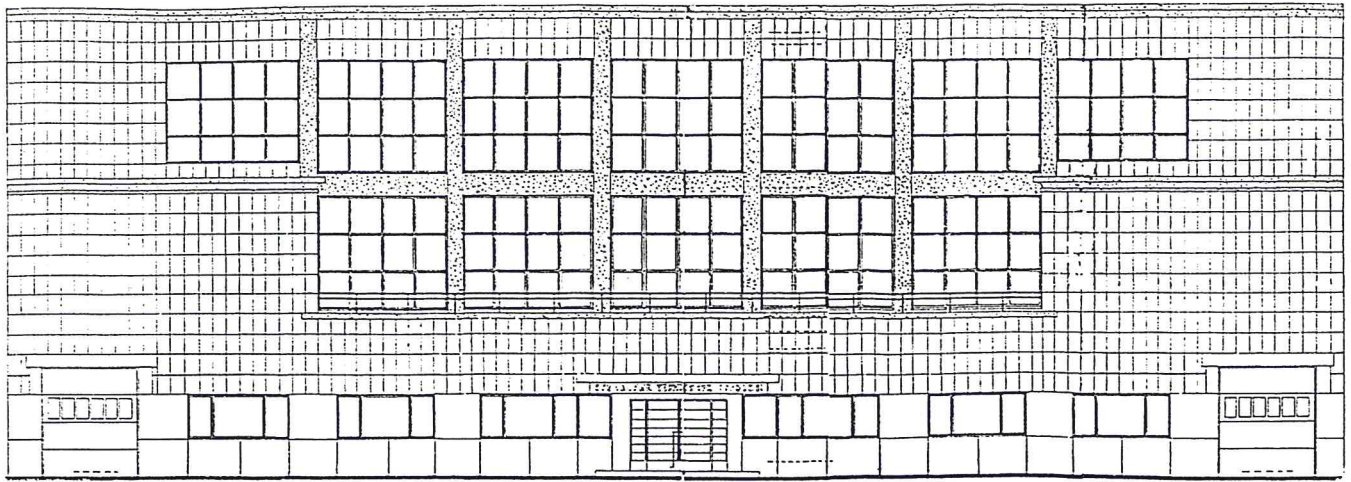
"**Huib Hoste** ... Deze naar Antwerpen uitgeweken Westvlaming was een frappante ambivalente persoonlijkheid, hoekig én beschaafd, nuchter én poëtisch, Germaans van structuur én Latijns van intellect, traditioneel gevormd én avant-gardistisch. Huib Hoste vermocht het, de absolutistische radicaliteit van het Nieuwe Bouwen op te vangen in de beleving van de door landaard, natuurbeeld en volksmentaliteit gedetermineerde culturele alledaagsheid en te doen wortelen, en zo creëerde hij een moderne architectuur die vanzelfsprekend aansloot bij de grote traditie van vakmanschap, visie en levensvreugde" (K.N. Elnò, Antoine Pompe et l'effort moderne en Belgique, 1890-1940 Brussel, 1969, blz. 74-75).

"Hostes eigenheid ligt niet in het uitvinden van een nieuwe vormtaal. Zijn vormenelementen zijn bijna steeds diegene die in de moderne architectuur gebruikelijk zijn. Alleen is de manier waarop hij ze naast mekaar stelt zo ontzettend weinig aan conventies gebonden, dat het geheel volkomen oorspronkelijk wordt. Door zijn doelgerichtheid en zijn lak aan conventie, sluit dit werk aan bij een grote volkse traditie, en is het, wellicht daarom, veel rijker en waarachtiger dan menig ander bouwwerk, dat meer geroemd, maar minder echt is". (Marcel Smets, **Huib Hoste, voorvechter van een vernieuwde architectuur**, Brussel, 1972, blz. 143-144).

Marcel Smets begint zijn monografie over Huib Hoste (**Huib Hoste, voorvechter van een vernieuwde architectuur**, Brussel 1972) met de vaststelling dat Hoste "zowat 45 jaar oud is op het ogenblik dat de moderne architectuur haar bloeiperiode kent. Hoste - geboren te Brugge op 6 februari 1881 - behoort dus tot een generatie die opgegroeid is in een tijd van eclecticisme en neo-stijlen en die van daaruit een weg heeft gezocht naar een moderne vormgeving. Het is belangrijk hierop meteen even de aandacht te vestigen, omdat dit vechten voor een uitweg uit 'de rotte negentiende-eeuwse architectuur' hem zijn hele verdere leven zal bijblijven als een nachtmerrie die zijn onverstoorbaar geloof in de nieuwe zakelijkheid rechtvaardigt". (Smets, 13). De uitspraak van Hoste komt uit het artikel "**Zwicht U van Leuzen en Slagwoorden**", tijdens de Duitse bezetting gepubliceerd als een verdediging van de Nieuwe Zakelijkheid tegen de heropbloei van het regionalisme in de architectuur, in het tijdschrift **Bouwkunst en Wederopbouw** (jaargang 2, nr. 1, januari 1942).

Hoste zelf had een uitgesproken traditionalistische achtergrond : opleiding aan de Brugse Academie, als tekenaar werkzaam bij de Brugse stadsarchitect Charles De Wulf, publiceerde studies over de traditionele Vlaamse architectuur ... Hij poogt hieraan te ontsnappen door aan de Gentse Rijksuniversiteit lessen te volgen bij Louis Cloquet, een architect met een uitgesproken katholieke, neogotische Sint-lucasachtergrond maar zoals Berlage, Horta, Gaudi, Wagner en andere pioniers van de Moderne Architectuur ... ook geïnspireerd door het negentiende-eeuwse neogotische rationalisme van Viollet-le-Duc.

In latere geschriften, na de Tweede Wereldoorlog, zal Hoste zijn traditionalistische achtergrond van zich afschrijven om zich als modernist met internationale ingesteldheid in de architectuurgeschiedenis in te schrijven (zie o.a. : "**Evolutie naar de Moderne Architectuur**", in : *Streven*, jaargang 10, nrs. 11 en 12, aug. en sept. 1957). Het is ontegensprekelijk zo dat Hoste zich in de dertiger jaren, in zijn 'internationale periode', zoals Smets samenvattend stelt, had aangesloten bij de 'internationale stijl' van de Moderne Beweging, zij het dan dat hij (terugkijkend in 1942 !) toch van een "Vlaamse benadering van de Nieuwe Zakelijkheid spreekt" (Smets, blz. 55). En even duidelijk blijkt uit zijn activiteiten als architect in de jaren twintig, na zijn terugkeer uit Nederland naar België in 1919, een ontegensprekelijke avant-garde-positie : "Hoste ... als de grootste voorvechter van de nieuwe geest ... Hostes bureau te St.-Michiels was als het ware een progressief eilandje in een reactionair milieu (Smets, blz. 16 en 17). Hoste gelooft dat "het zal komen tot een internationale stijl van universele betekenis waarvoor natuurlijk alle locale, regionale en nationale uitingen zullen moeten zwichten" (in : **Ter Waarheid**, I (1921, nr. 2 (febr.)). Marcel Smets schrijft dat het "uiteindelijk zo is dat Hoste ondanks (deze) overtuiging in deze periode werk voortbrengt dat een uitgesproken eigen (Vlaams ?) karakter bezit" (blz. 49).

Drie aspecten van Huib Hoste bleven in dit opzicht nog altijd onderbelicht en zullen in de lezing van 25 maart wat meer aandacht krijgen.

Van 1928 tot 1937 leidde Hoste het door hem gestichte avant-garde-tijdschrift **Opbouwen**. Parallel hiermee ontwikkelde hij een aantal eerder "traditionalistische" activiteiten met een uitgesproken Vlaams en katholiek karakter.

In 1927 en 1930 neemt hij deel aan de tentoonstellingen die in Antwerpen werden georganiseerd door De Pelgrim, een in 1924 door Felix Timmermans, Flor van Reeth en Ernest van der Hallen opgerichte Vlaamse en katholieke moderniseringsbeweging in de religieuze kunst.

In dezelfde periode bouwde Hoste een aantal huizen die bij uitstek als voorbeelden van het "stille modernisme" kunnen beschouwd worden : woning Billiet in Brugge (1927), woning Geerardijn in St.-Andries (1927), woning De Wolf in St.-Michiels (1929), woning Van Cauwelaert in Koningshof (1930) en atelierwoning Van Dijk in Schilde (1930). Het daarop volgende werk - de woning in Zele uit 1931 - luidt zijn "internationale periode" in.

Tussen 1935 en 1940 werkt Huib Hoste intensief mee aan het uitgesproken Vlaamse en (iets minder uitgesproken) katholieke tijdschrift **Nieuw Vlaanderen**, dat een koers vaart tussen Vlaams traditionalisme en internationalistisch modernisme. Vanuit deze "traditionalistische" achtergrond lijkt het ook interessant Hostes teksten van tijdens de Tweede Wereldoorlog (in **Bouwkunst en Wederopbouw**) en erna (o.a. in **De Standaard**) te herlezen.

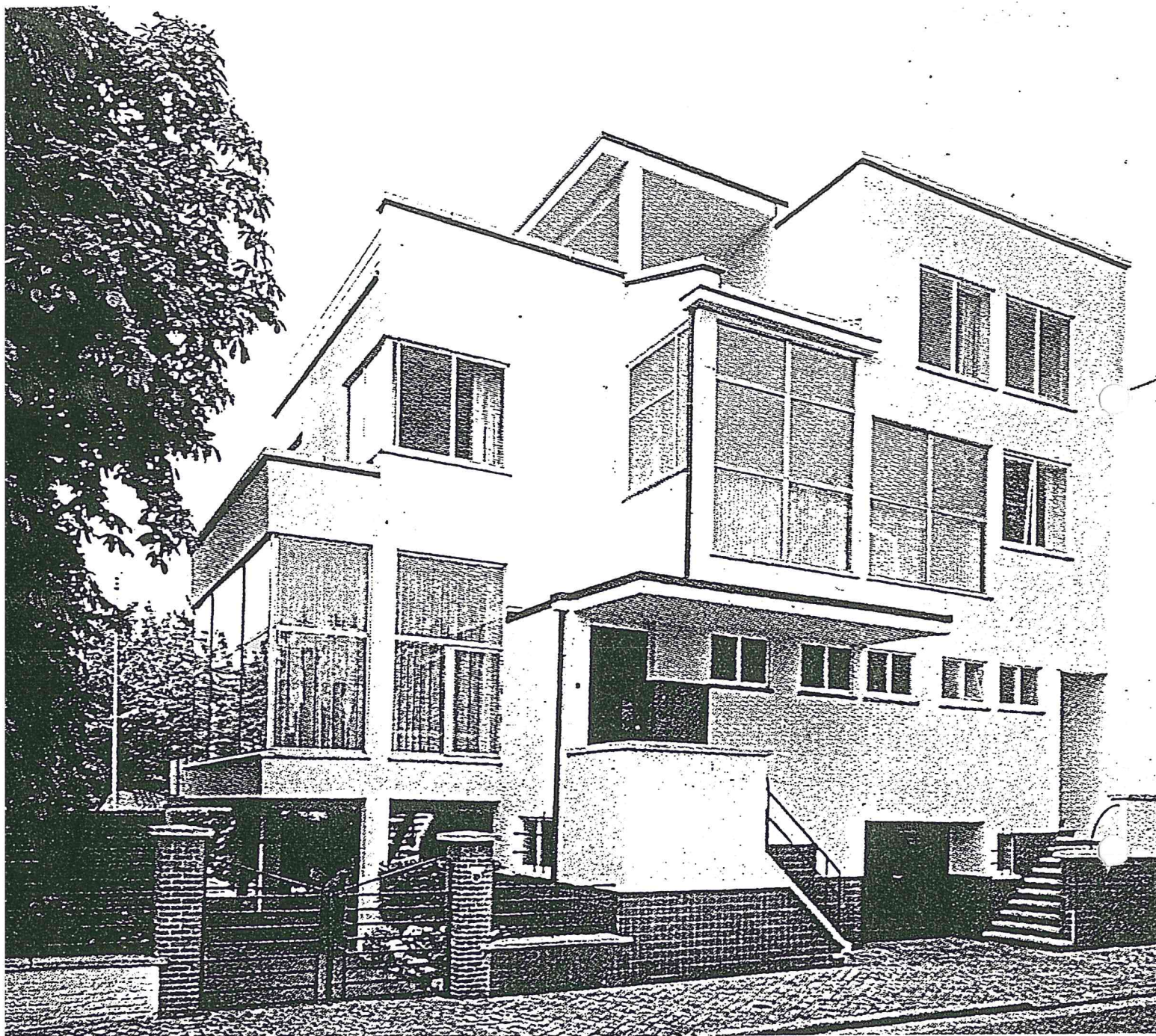
Hostes architectuur kan slechts begrepen worden vanuit het dualisme moderniteit - traditie ... Dit dualisme is overigens zonder meer kenmerkend voor de Moderne Architectuur waarvan de theoretische grondslagen in de tweede helft van de achttiende eeuw werden gelegd en die in de negentiende en twintigste eeuw werd gebouwd. De negentiende-eeuwse "architectuur van de ingenieurs" en de twintigste-eeuwse Nieuwe Zakelijkheid zijn in hun technische en functionele rigorisme (de term werd in de achttiende eeuw gebruikt voor een Italiaanse groep radicale rationalisten) hierop een uitzondering. Het verklaart ongetwijfeld Hostes voorzichtheid tegenover het laatste : in zijn architectuur blijft hij een stille modernist.

Zowat op het moment dat Huib Hoste in november 1926 een zwaar werfongeval overkomt dat zijn verdere carrière ingrijpend zou beïnvloeden, keert **Henry van de Velde** terug naar België na een afwezigheid van een kwarteeuw. Hoste vindt aansluiting bij de "verstilde modernist" die Henry van de Velde ondertussen is geworden. Samen maken ze de beginjaren van Ter Kameren mee, samen publiceren ze in 1930 een gezamenlijke jaargang van hun respectievelijke tijdschriften **Opbouwen** en **Kunst**. Hoste zal tevergeefs pogen via Van de Velde een positie te verwerven aan de Gentse Rijksuniversiteit en later binnen het Commissariaat-Generaal voor de 's Lands Wederopbouw.

Henry van de Velde werkt ondertussen succesvol aan de zoveelste fase van zijn reeds indrukwekkende carrière. Aansluitend op de lezing van Steven Jacobs zal, als inleiding bij de lezing over Hoste, nog even aandacht besteed worden aan drie late werken van Van de Velde : de Belgische paviljoenen voor de wereldtentoonstellingen in Parijs (1937) en New York (1939) en de daarmee verwante Rijkstechnische School in Leuven (1936-42).

Luc Verpoest.

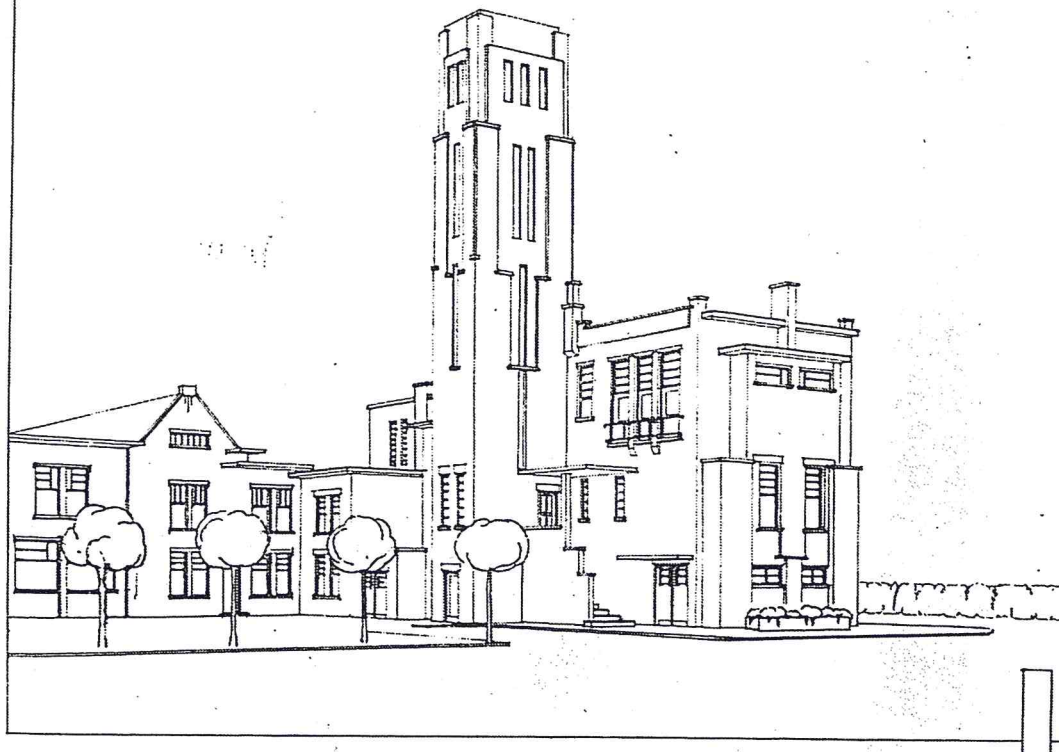

WONING TE ZELE . HUIB HOSTE

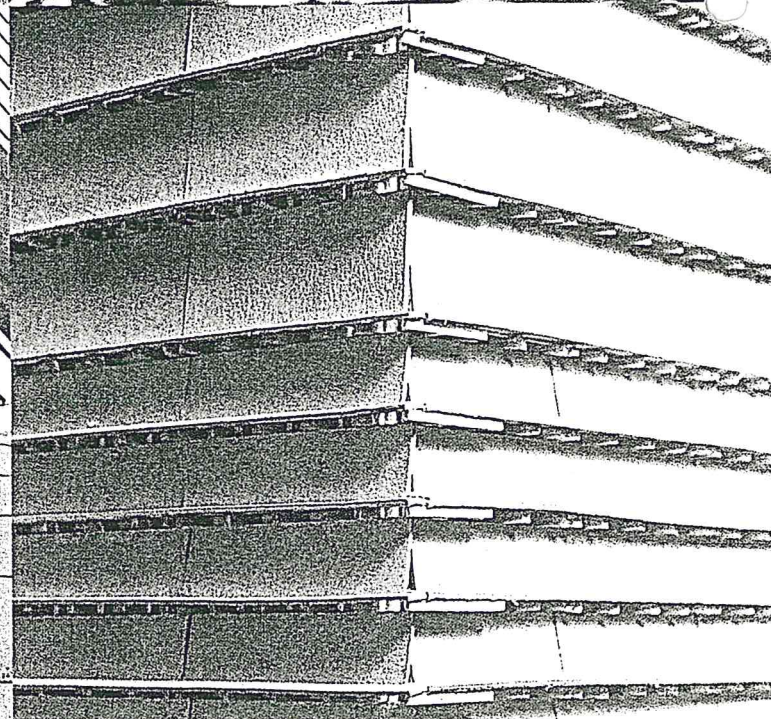
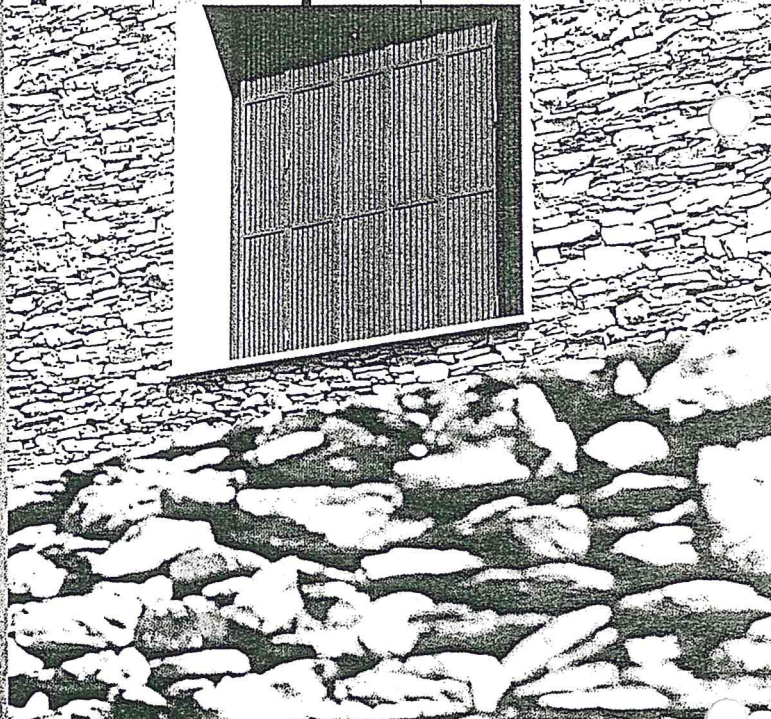
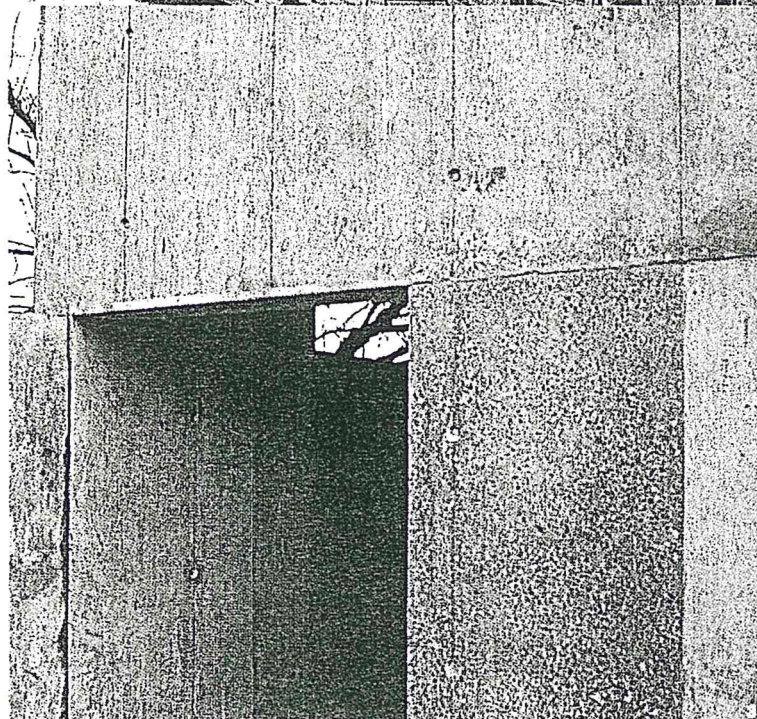
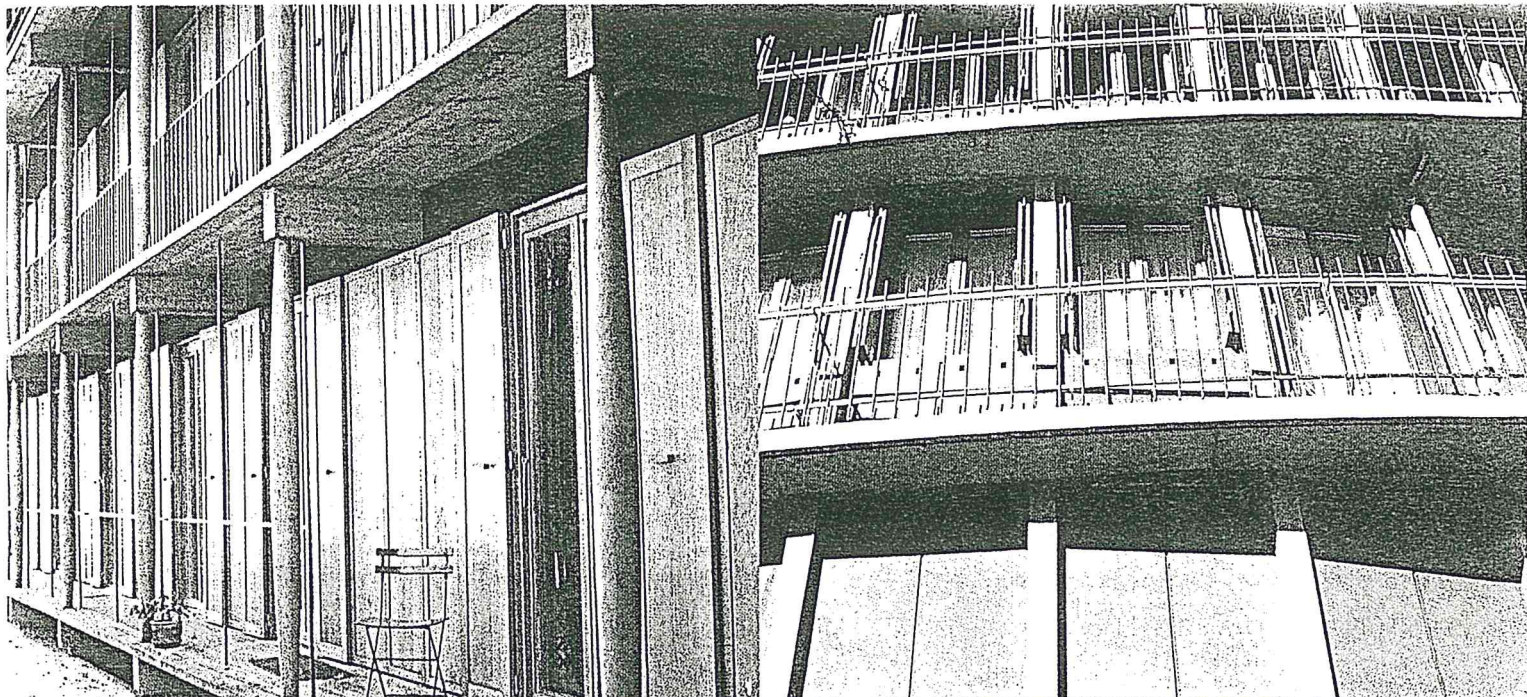

SOCIALE WONINGEN ZELZATE . 1921

RAADHUIS TE ZONNEBEKE

Huib Hoste (1881-1957)
Het ontwerp van het gemeentehuis in
Zonnebeke
1921 (?)

A hallmark of Herzog and de Meuron's work is their unprejudiced use of different materials and how they emphasise the essential character of each. This is seen in the following examples:

- 1 Wood for Hebelstrasse flats.
- 2 Precast concrete for Schwitters building.
- 3 In-situ concrete for art collector's house.
- 4 Stone for a house in Tignes.
- 5 Wood, brick and precast concrete for a house in Zurich.
- 6 Precast concrete for a house in Zurich.

Vandaag inschrijven met het bijgaand formulier ! Op 28 maart sluit de inschrijving.

11 mei - 15 mei 1994

architektuurreis

ARCHIPEL IN BASEL, WEIL AM REIN EN ZÜRICH

In de jaren 70-80 ontwikkelde zich in het Italiaans-sprekend deel van Zwitserland Ticino een dynamisch proces van architectuurkultuur. Men zal zich de ARCHIPEL-reis in 1990 herinneren, die een overzicht gaf van de wijze waarop een regio zich met architectuur profileerde. In Ticino is dit proces vandaag over zijn hoogtepunt. Er is sprake van vermoeidheid, voorspelbaarheid, soms karikaturale herhaling.

De architectuurdynamiek in Zwitserland heeft zich intussen verlegd naar het Duitssprekend deel waar een nieuwe generatie architecten afstand neemt van een aantal modieuze formele excessen en, geïnspireerd en gefascineerd door het vroege modernisme, op zoek gingen naar de uitdrukking van het essentiële.

Sommige van hen zoals Jacques Herzog en Pierre de Meuron hebben intussen internationaal brede bekendheid verworven. Van anderen verdient het werk zeker meer aandacht. Architecten als Diener en Diener, Furrez & Fasnacht, Studer & Studer, Gmür, Nissen, Fürz en Baader ... Santiago Calatrava is een buitenbeentje in de rij en bewandelt totaal andere, eerder on-Zwitserse, wegen ...

Onze keuze in deze regio viel op **Basel** en omgeving met een uitstap naar **Zürich**. Even over de grens, is er het onvermijdelijk Weil am Rein met het, intussen wereldwijd bekend, initiatief van de meubelfabrikant die aan architecten als Gehry, Zada Hadid, Tadao Ando en Grimshaw opdrachten gaf.

Programma van de reis wordt momenteel voorbereid. We reizen ook nog vooraf naar Basel ter voorbereiding; Intussen hebben we de medewerking gekregen van architecten ter plaatse. Het programma wordt uitgewerkt door **Wim Supply, Jan Vandewalle, Ivo Demeyer en Alexander Lievens**. Zoals steeds, zal het een gevulde reis worden, waarvan de illustraties in dit bulletin u alvast een voorsmaakje geven.

PROGRAMMA (summier):

woensdag 11 mei	vertrek om 21u.09 te Brugge - nachttrein
donderdag 12 mei	aankomst om 5u.16 te Basel bezoek aan Weil am Rein
vrijdag 13 mei	bezoek Basel en omgeving
zaterdag 14 mei	bezoek Basel en Zürich
zondag 15 mei	bezoek Basel vertrek om 16u.26 te Basel aankomst om 22u.37 te Brussel-Zuid

- kostprijs van de reis **14.500 F** (voor ARCHIPEL-leden en echtgenote)
inklusief:

- . treinreis heen en terug, één couchette;
- . ontbijt bij aankomst;
- . drie overnachtingen in 2 persoonskamers met ontbijt;
- . bus ter beschikking gedurende drie dagen;
- . reisdokumentatie;
- . inkomgelden Vitra.

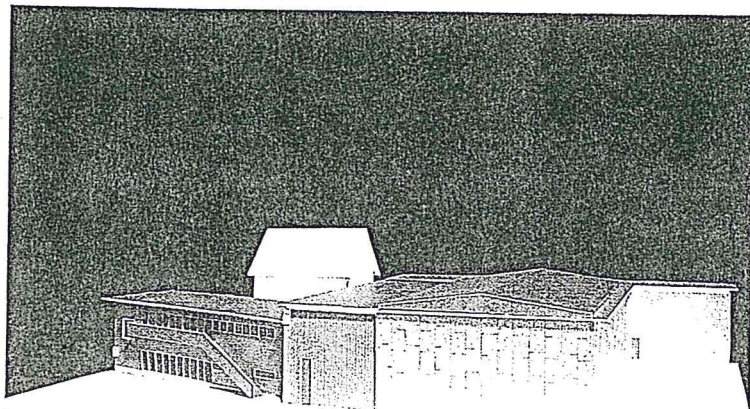
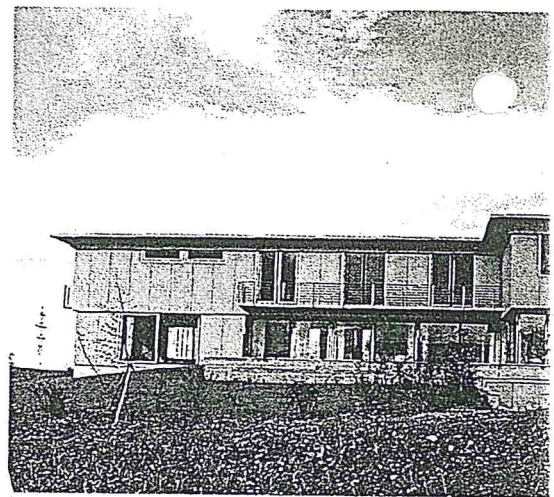
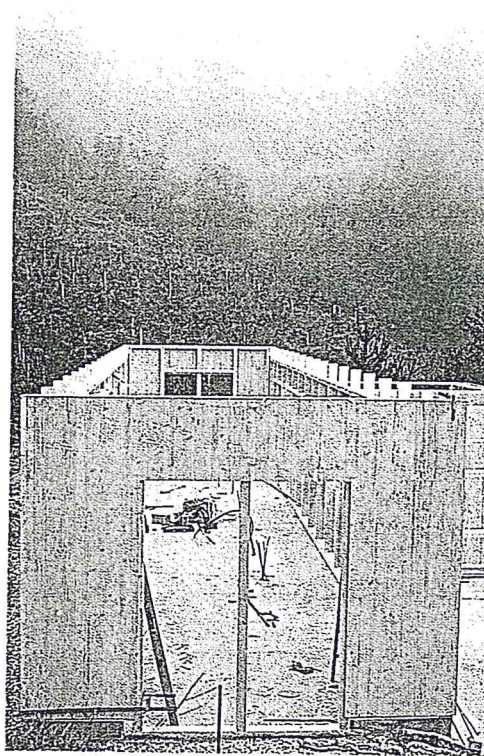
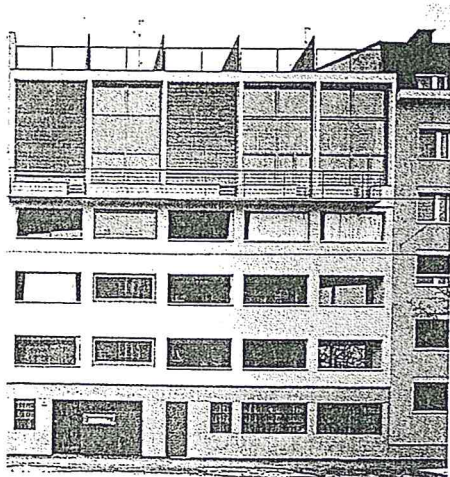
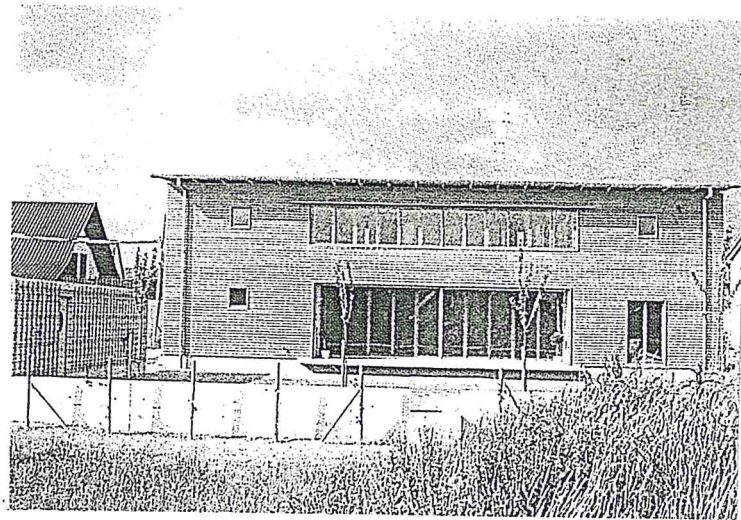
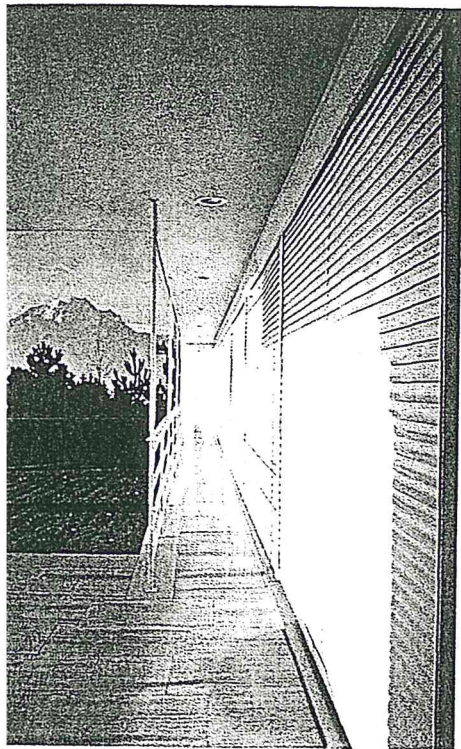
exclusief alle middag- en avondmalen en trein naar Zürich.

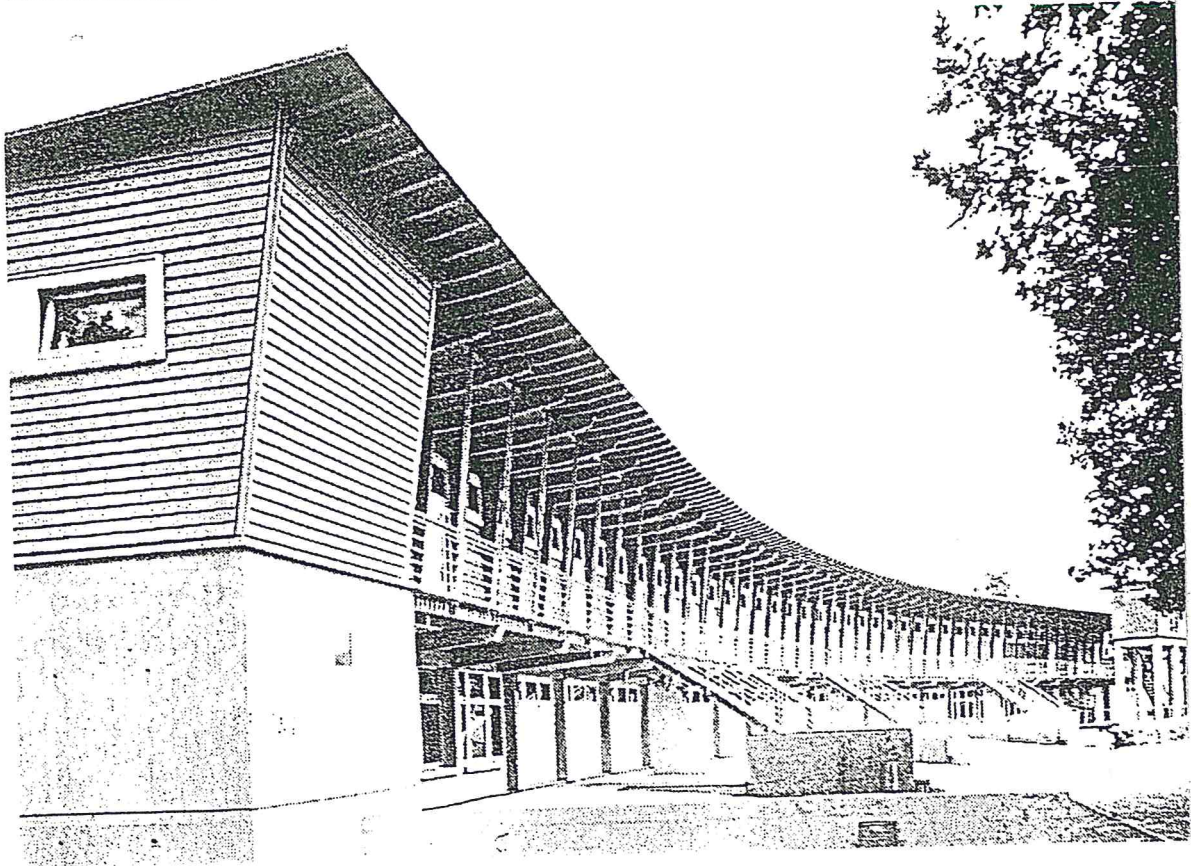
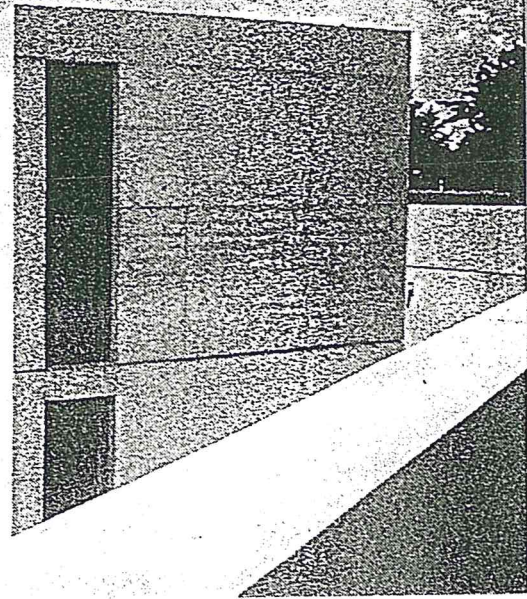
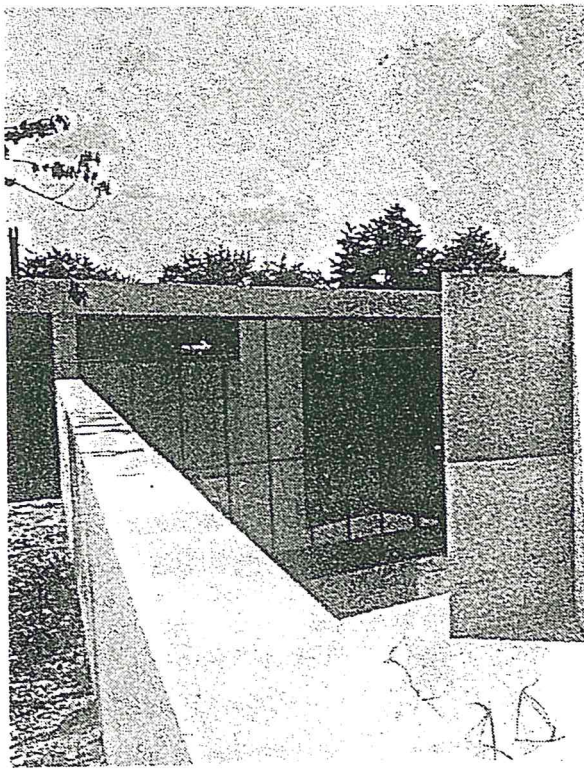
- **supplement single kamer - 3.000 F**
- **supplement niet-ARCHIPEL-leden - 1.000 F**

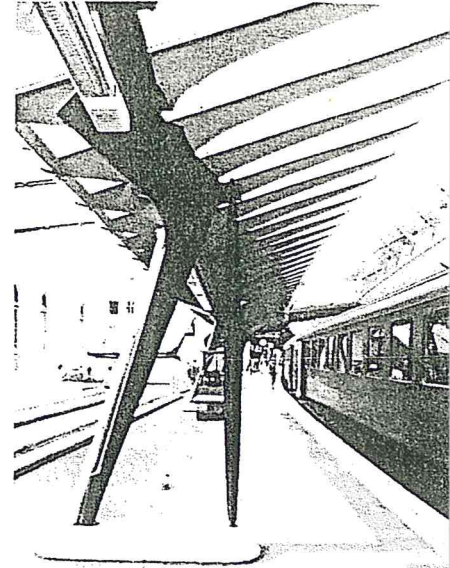
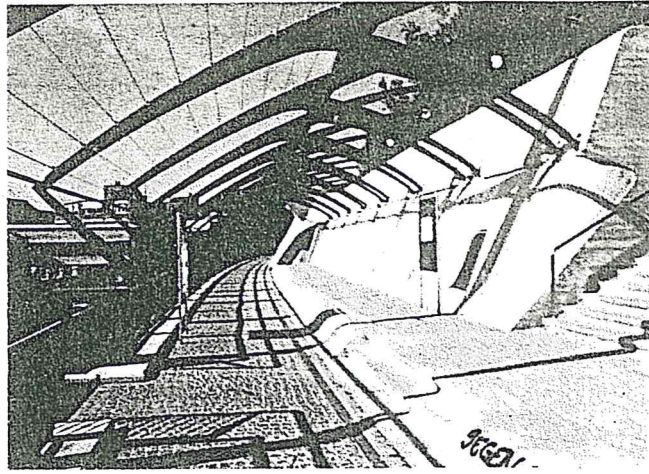
De inschrijvingen gebeuren met bijgaand formulier, liefst te faxen naar **059/70.81.98** of te sturen naar ARCHIPEL, p.a. Koningstraat 43A, bus 1, 8400-Oostende: de helft van het te betalen bedrag is te storten op rekening nr. **750-9072064-06** van ARCHIPEL, p.a. Veldstraat 65, 8200-St.-Michiels. (Bij laattijdige afzeggingen zal een bedrag moeten betaald worden).

De reis wordt in principe aangeboden aan ARCHIPEL-leden en hun echtgenote. Niet-ARCHIPEL-leden kunnen evenwel eveneens mee, mits het betalen van een supplement. Bij overboeking wordt u bericht, en geldt een voorrang voor leden.

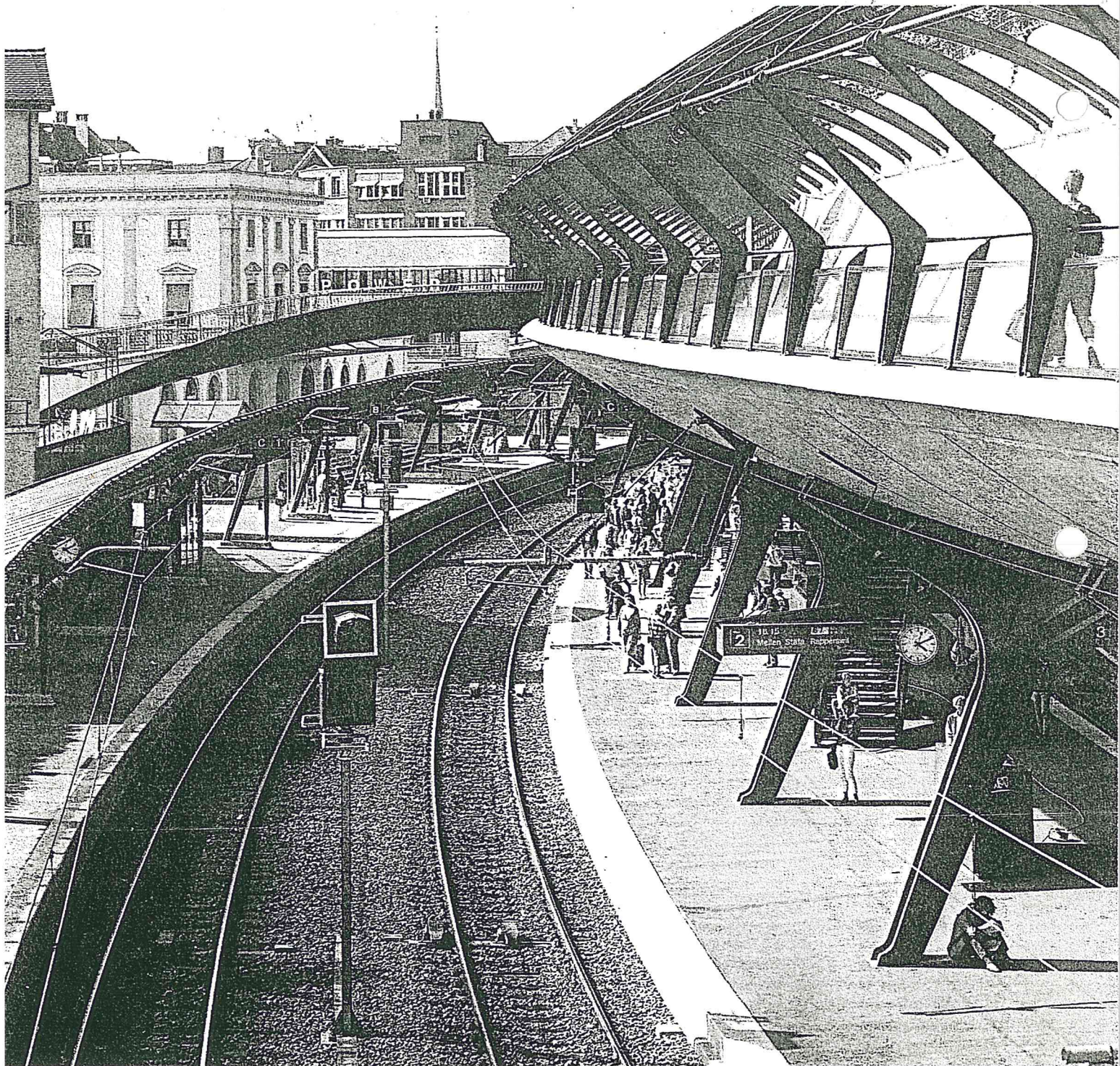
Konkrete gegevens ivm de reis worden naar de deelnemers verstuurd.

Santiago Calatrava

HET ARCHIPEL PROGRAMMA 93-94

vr. 01 OKTOBER 93

ARCHIPEL IN DENEMARKEN

video : Paul Vandenberghe, dia's : Marc Felix

zon. 10 OKTOBER 93

EERSTE DAG VAN DE ARCHITEKTUUR

Brugge, Gent, Brussel, Bergen, Luik

ARCHIPEL : uitwerking in Brugge

vr. 29 OKTOBER 93

architect PETER CALLEBOUT

voordracht door GERT VAN CONKELBERGE

vr. 26 NOVEMBER 93

Het NEDERLANDS ARCHITECTUURINSTITUUT TE ROTTERDAM

JO COENEN

voordracht door KATARINA VETS

zon. 28 NOVEMBER 93

architectuurtrip naar ROTTERDAM

Nederlands Architectuurinstituut Jo Coenen, Kunsthal OMA R. Koolhaas,
uitbreiding Boymans H.J. Henket, uitbreiding Parkhotel Mecanoo, woonhuis
Boevé Brinkman - Van der Vlugt 1932

vr. 17 DECEMBER 93

cyclus HET STILLE MODERNISME (1)

avant-garde en traditie in de Interbellumarchitectuur in België

inleiding door LUC VERPOEST

vr. 21 JANUARI 94

cyclus HET STILLE MODERNISME (2)

de verwerking van internationale invloeden in het Antwerps modernisme

voordracht door ELS SPITAEELS

vr. 25 FEBRUARI 94

cyclus HET STILLE MODERNISME (3)

Henry Van de Velde tijdens zijn tweede Belgische periode (1926-1947)

voordracht door STEVEN JACOBS

vr. 25 MAART 94

cyclus HET STILLE MODERNISME (4)

architectuurwandeling

in Kristus-Koning Brugge om 17u.45

Henry van de Velde : de late werken

Huib Hoste : moderniteit en traditie in het interbellum

voordracht door LUC VERPOEST

t Leerhuys . Groeninge om 20u.30

11 tot 15 MEI 94

ARCHIPEL in BASEL, WEIL, ZÜRICH architectuurreis

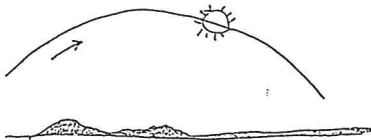
zat. 28 MEI 94

cyclus HET STILLE MODERNISME (5)

architectuurdagtrip naar Brasschaat

vr. 10 JUNI 94

architect ACHIEL HUTSEBAUT over eigen werk

archipel

VZW

KONTAKTADRESSEN

voorzitter

Marc Felix

Koningstraat 43A, b.1
8400-Oostende
tel. kantoor 059/70.21.80
tel. privé 059/70.01.58
fax kantoor 059/70.81.98

sekretaris-penningmeester

Philip Cardinael

Veldstraat 65
8200-Sint-Michiels
tel. privé 050/38.65.01
tel. kantoor 050/33.19.66
fax kantoor 050/33.52.43

vice-voorzitter

Jan Vandewalle

Sint-Jansstraat 20
8000-Brugge
tel. kantoor 050/33.63.56
tel. privé 050/34.41.30

beheerders :

Rik Scherpereel, Wim Supply,
Michel Vanlangenhove, Gery Vandenabeele.

rek. nr. :

750-9072064-06

lidmaatschap 93-94

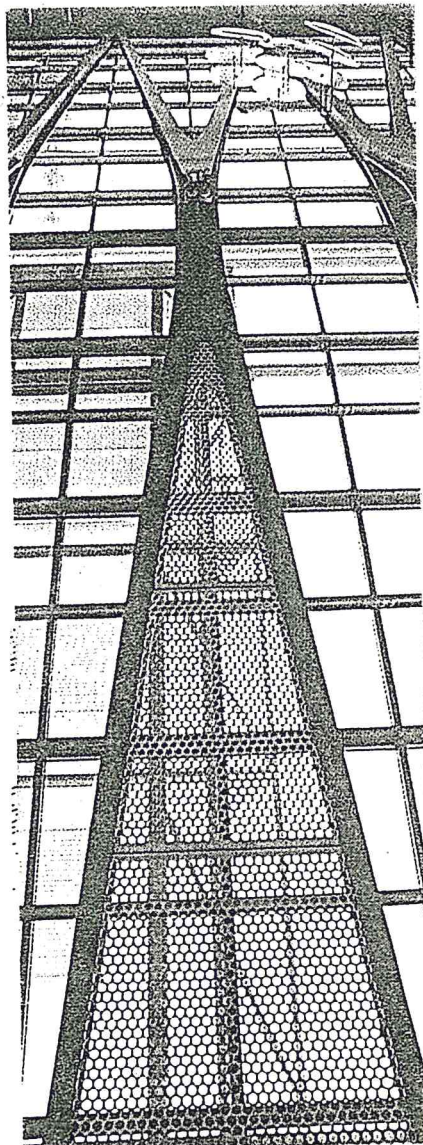
2.000 F

lidmaatschap stagiairs, studenten

1.000 F

abonnement bulletin

500 F

Santiago Calatrava